PERICOL NOU PENTRU POMICULTORI - ERINOZA RUGINIE EUROPEANĂ *ACULOPS BEROCHENSIS* KEIFER

Iordosopol Elena

Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, Chișinău, Republica
Moldova, iordosopol@yahoo.com

<https://doi.org/10.53937/9789975315975.44>

Abstract. The article communicates about the first record in the conditions of 2016-2018 in the Republic of Moldova on the young plum culture of the species of European rust erinosis *Aculops berochensis* Keif in the *Stenlley* and *Cacanska rana* varieties. Several ways of the pest attacking plum development stages have been observed. It was determined that the highest degree of attack was manifested on the *Stenlley* variety at the young shoots, and at *Cacanska rana* leaves. There are 7 species of beneficial insects that regulate numerical density.

Cuvinte cheie: prun, faze de dezvoltare, grad de atac, erinoza, pradatori.

INTRODUCERE

Cercetările anterioare au evidențiat la prun un complex constat din 7 specii de acarieni eriofiizi: erinoza galicolă a prunului (*Eriophys phloeicoptes*), erinoza mare a frunzelor (*Rhinophytoptus dudichi* Farkas.), erinoza mindalului (*E. armeniacus* Bagd.), erinoza marginală a frunzelor (*E. similis* Nal.), erinoza galicolă a frunzelor (*E. padi prunianus* Nal.), erinoza frunzelor de prun (*Aculus fockei* Nal.), erinoza mare (*Diptacus gigantorhynchus* Nal.) [1]. Specia de erinoză *Aculops berochensis* a fost descrisă pentru prima dată de Keifer, Delley în 1971 de pe *Prunus domestica* [1]. În Federația Rusă a fost notată de Zeinalov [3]. În procesul analizei stării fitosanitare a plantației industriale de prun s-a observat moduri de atac nu specifice afidelor și ca scop a fost determinarea dăunătorului care provoacă atacul și a elementelor bioecologice.

MATERIALE ȘI METODE

În procesul investigării s-au extras mostre de scoarță, muguri, frunze, inflorescențe și lăstari. Materialul obținut s-a analizat prin utilizarea binocularului BEL photonix și binocular /trinocular BIO2. Investigările au

demarat la SRL. Agrobrio la soiurile *Cacanska rana*, Stenlley în anul II de rod și la prunul în anul II de după plantare, soiurile Black Betty, Stenlley, la IGFP.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Activitatea vitală a erinozei ruginii europene începe încă din faza umplerii mugurilor odată cu celelalte 2 specii de erinoze migrante. Această specie poate fi confundată cu erinoza ruginie a prunului *Aculus fockei* Nal., care după dimensiuni o depășește. În cazul nostru atacul frunzelor în formă de corăbioare și a lăstarilor, a constatat prezența erinozei ruginii europene (foto 1). La suprapopularea lastarului tinăr pot fi observați nu numai pe fruzulițe, dar și pe pețioluri și rămurele (foto 2). Modul de atac al speciei în primele faze de dezvoltare a prunului poate fi confundat cu atacul tripsului *Franklinella occidentalis* (foto 3), iar în faza de fructificare cu atacul larvelor de afide *Myzus persicae*, pînă la formarea coloniilor pe frunză.

Foto (original). 1 - colonii enorme de *Aculus berochensis* Keif. pe frunze; 2 - pe ramuri tinere; 3 - mod de atac pe lăstar tînăr; 4 - pe frunză matură; 5 - pe frunză tînără; 6 - diferența comparativă de atac pe frunze (A - frunza sănătoasă, B - frunza atacată)

Pe măsura maturării aparatului foliar apar noi simptome așa ca: culoarea gălbuie în zona nervurii principale și secundare a limbului pe partea superioară (4); îngroșarea frunzei și obținerea unui luciu metallic-suriu-uleios pe partea inferioară (5). Pomii atacați ușor pot fi observați după diferența atacului pe Frunze (6). În coloniile dăunătorului pe întreaga perioadă de vegetație s-a notat specii prădătoare: ploșnița *Orius sp.*, tripsul *Scolothrips longicornis*, acarianul ereinetid *Eryneus sp.*, acarienii fitoseizi *Kampimodromus aberrans*, *Typhlodromus pyri*, *Paraseiulus subsoleiger* și stigmaidul *Zetzelia mali*.

CONCLUZII

Pentru prima dată în Republica Moldova s-a notat prezența în plantațiile industriale de prun erinoza ruginie europeană *A. berochensis* Keif. cu un grad înalt de atac în anii 2016-2018. S-au observat 7 specii de prădători-limitatori ai densității numerice a dăunătorului.

BIBLIOGRAFIE.

1. Iordosopol E. Acarienii dăunători la cultura prunului și fauna utilă. / Simpoz. Știin. Intern. „Agricultura modernă - realizări și perspective”, Chișinău, 21-23 octombrie 2008,
2. Keifer H. H. Delley B. Description of new of *Aculops* Keifer (Arachn., Acar.) noxious on Plumtrees in Switzyerland / Bulletin de la Societe Entomologique Suisse, band 44, heft 3-4, 1971, pag. 342-344.
3. Зейналов Ф. С. Эриофиидные клещи увеличивают агрессию на плодовых культурах. Защита и Карантин, № 6, 2013 г.